

هفته آینده؛ ارسال لایحه بودجه ۱۴۰۲

احسان خاندوزی، سخنگوی اقتصادی دولت؛ سازمان برنامه‌ویودجه هفته آینده آماده خواهد بود تا مجموعه لایحه بودجه ۱۴۰۲ را شامل ۲۰ تبصره و جداول کلان است برای مجلس شورای اسلامی ارسال کند. لایحه بودجه ۱۴۰۲ در ۱۸ جلسه فوق‌العاده وزرا منعقد شد.

تغییر تعرفه بلیت هواپیما در دستور کار

محمد محمدی‌بخش، رئیس سازمان هواپیمایی کشوری؛ با توجه به افزایش نرخ ارز و درخواست شرکت‌های هواپیمایی، این درخواست در حال بررسی است و به محض نهایی شدن اعلام می‌شود. در حوزه نرخ بلیت هواپیما نیز براساس قانون پنجم توسعه بحث شناورسازی و متعادل سازی را داشتیم.

تکذیب افزایش ۵درصدی سود بانکی

علی صالح‌آبادی، رئیس‌کل بانک مرکزی؛ افزایش ۵درصدی نرخ سود بانکی را رد کرد و گفت: فعلا هیچ نرخ‌ی برای سود سپرده تعیین نشده است. در خصوص افزایش سود سپرده و تسهیلات باید در شورای پول و اعتبار تصمیم‌گیری شود و اعداد مطرح شده در رسانه‌ها صرفا در حد شایعه است.

«جام جم» از روند افزایش نرخ تورم و دستمزد در کشورهای اروپایی گزارش می‌دهد

تورم، سوخت اروپا را سوزاند

پیام عادی
گروه اقتصاد

خانوارهای اروپایی از سال ۲۰۱۹ که کرونا را به دوش کشیدند با کاهش قدرت خرید خود مواجه شدند. با این حال کرونا آن چیزی نبود که اقتصاد خانوار را با تکانه جدید روبه‌رو کند. از اواسط سال ۲۰۲۱ بحران اروپایی اقتصاد جهان تشدید شد. برخلاف سال ۲۰۰۸ که بحران اقتصادی از درون موسسات مالی بروز کرد و اروپا را در نوردید، بحران ۲۰۲۱ از درون هزینه‌های سرسام‌آور قیوض انرژی بیرون آمد. از ۲۰۲۱ به این سو و به دنبال بحران قطع رابطه اروپا با روسیه و تحریم شبکه‌های بانکی و انرژی روسیه قیوض گاز طبیعی خانوارهای اروپایی از ۲۰۲۱ به این سود ۱۱۱ درصد افزایش یافت.

رسانه‌های اروپایی از زبان کارشناسان از خانوارها خواستند کمتر غذا بخورند و بیشتر به کاهش مصرف انرژی فکر کنند اما این هم مانع از سربار شدن تورم بر دوش کلیه هزینه‌های زندگی نشد. فشار افزایش هزینه‌ها خود را در قالب اعتصاب‌های گسترده کارکنان بخش‌های عمومی مانند پست، حمل و نقل زمینی، تأمین‌کنندگان خدمات هوایی و کادر درمان نشان داد. انگلیس در میان این کشورها توان شکل‌گیری اعتراض و تسری آن به سایر نقاط اروپا است. خیرگزاری بلومبرگ اعلام کرد شدت اعتراض‌ها از ۱۹۸۹ که «ماگارتا تاجر» از حزب محافظه‌کار نخست‌وزیر انگلیس بود، بیشتر است طوری که تعداد کارکنانی که دست به اعتصاب زده‌اند به بیشتر از ۱/۵ میلیون نفر ساعت در روز رسیده‌است. قطب اقتصادی اروپایی آلمان هم وضعیت بهتری ندارد. در حالی که در آلمان ۲۰ هزار نفر اعتصاب کردند و خدمات زیرساخت‌ها را در هم پیچیدند، در ساعات گذشته اروپا میزبان اعتراض آلمانی‌ها بود.

اتحادیه کارگری «وردی» که قوی‌ترین اتحادیه چپانی‌زنی کارگری در اروپا محسوب می‌شود و در مواقع تشدید بحران‌های اقتصادی قد علم می‌کند، حالا دور جدید اعتراضات را به دست

گرفته تا دستمزد کارگران مجدد افزایش یابد. این در حالی است که شرکت‌های اروپایی و شعب شرکت‌های چند ملیتی مستقر در اروپا پس از هر دور افزایش دستمزد، دست به اخراج‌گسترده کارکنان خود می‌زنند. برای مثال شرکت آمازون که خرداد امسال و در پاسخ به تورم افسارگسیخته دستمزد ساعتی کارکنان خود را به ۱۸ دلار افزایش داده‌بود تصمیم گرفته ۱۰ هزار نفر را اخراج و جذب نیرو را متوقف کند.

قادر:
اروپا برای جبران کسری گاز طبیعی خود سراغ آمریکا رفته در حالی که آمریکا حاضر است با هزینه‌های به مراتب بالاتری نسبت به روسیه انرژی مورد نیاز قاره سبز را تامین کند

هشدار تورم در سرزمین چشم‌آبی‌ها
با این‌که کارشناسان اقتصادی از بهبود چشم‌اندازهای تورم در آمریکا خبر داده‌اند، در مورد ادامه افزایش تورم در اروپا هشدار می‌دهند. بررسی روند افزایش تورم در کشورهای اروپایی و شدت آن در میان خانواده‌های فقیر نشان می‌دهد اروپا به این زودی‌ها از تورم خلاص نمی‌شود. از اواسط ۲۰۲۱ برآتش تورم دمیده شد. بررسی داده‌های سایت اقتصادی Bruegel نشان می‌دهد، در حالی که خانواده‌های فقیرتر اتریش تورم ۷/۶درصدی را تجربه می‌کردند حالا با تورم ۱۷/۶درصدی دست به گریبان هستند. در واقع در عرض یک سال تورم در این کشور ۱۱ برابر شده‌است. هزینه‌های آب، الکتریسیته، گاز و بنزین در این کشور از سال ۲۰۱۹، دو برابر شده‌است.

در آلمان تورم خانواده‌های فقیر از ۱/۶۲درصد در اواسط ۲۰۲۱ به حدود ۹ درصد رسیده‌است. در آلمان هم هزینه‌های موارد یاد شده بیشتر از همه افزایش یافته و از سال ۲۰۱۹ بیش از یک برابر شده‌است. در سوئد هم تورم خانواده‌های فقیر از ۲۰۲۱، شش برابر شده و از یک درصد به حدود ۶ درصد رسیده‌است. در سوئد هم هزینه‌های آب و انرژی بیشتر از همه هزینه‌های تورمی داشته‌اند. تورم این موارد در سوئد به ۲۸/۰۲ درصد رسیده‌است یعنی چهار برابر میانگین تورم که حدود ۷ درصد اعلام شده‌است. در فرانسه سطح تورم آب و انرژی در حالی به ۲۴ درصد رسیده که میانگین تورم حدود ۷درصد است.

دور باطل حقوق و تورم

با همه این احوال اروپایی‌ها تکیه خود را بر افزایش دستمزد گذاشته‌اند. طبق آمارهای سایت eurostat در سه ماهه دوم ۲۰۲۲، به طور میانگین ۴/۴ درصد

به دستمزد‌ها افزوده شده‌است. متوسط سطح دستمزد‌ها در سال ۲۰۲۱ کمتر از ۵/۰درصد بود در نتیجه حداقل دستمزد در عرض یک سال حدود چهار برابر شده‌است. این چهار برابر شدن سطح دستمزد‌ها، خود به افزایش تورم می‌انجامد. اقتصاددان‌ها به این حالت ماریپج تورم- دستمزد می‌گویند. به این معنی که تورم به افزایش دستمزد می‌انجامد و افزایش دستمزد به تورم، بدون این‌که هیچ راهکاری برای قطع این ماریپج وجود داشته باشد.

اصغر بالسنی، تحلیلگر اقتصاد بین‌الملل در مورد زمینه‌های ایجاد ماریپج تورم- دستمزد در اروپا به جام جم گفت: «چنین وضعیتی سه علت عمده دارد: تبعات جنگ روسیه و اوکراین و تأثیر آن بر بازار انرژی، تبعات بحران کرونا و اخلاص در زنجیره کالا‌ها. این عوامل موجب شده تورم ۱۸ کشور اروپایی به بیشتر از ۱۰درصد برسد. وی با بیان این‌که برخی از این کشورها تورم بی‌سابقه دارند، افزود: استونی ۲۴ درصد، لیتوانی ۲۲/۵درصد، لتونی ۲۲ درصد و مجارستان ۲۰/۷درصد تورم دارند؛ یعنی چهار کشور تورم بالای ۲۰ درصد را تجربه می‌کنند. بالسنی با تأکید بر این‌که پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهند تورم با شیعی قابل توجه افزایش خواهد یافت، تأکید کرد: امسال تورم ۹ درصد و سال آینده

در صورت کاهش هزینه‌های تأمین انرژی به ۶ درصد می‌رسد البته کاهش هزینه‌های انرژی به حل بحران روسیه و اوکراین ارتباط دارد.

به گفته بالسنی، در چنین شرایطی تقاضا برای افزایش دستمزد به وفور دیده می‌شود. اتحادیه‌های کارگری فشارهای خود را افزایش داده‌اند. با توجه به این‌که این اتحادیه‌ها از نفوذ در قدرت سیاسی برخوردار هستند و توان ریزیی بالایی دارند، این فشارها را باید بسیار

جدی گرفت. موضوعی که ماریپج تورم- دستمزد را تشدید می‌کند.

این تحلیلگر اقتصاد بین‌الملل تصریح کرد: با این حال افزایش دستمزد به افزایش هزینه‌های تولید و افزایش تورم منتهی می‌شود.

به هر صورت کنترل تورم در بلندمدت به سختی قابل انجام است و چشم‌انداز کوتاه‌مدت هم ندارد. تنها عامل کنترل تورم پیدا کردن منابع انرژی با هزینه‌های تعدیل شده‌است در حالی که روسیه برای تحت فشار گذاشتن اوکراین همچنان مصراست.

بالسنی:
استونی ۲۴درصد لیتوانی ۲۲/۵درصد، لتونی ۲۲درصد و مجارستان ۲۰/۷درصد تورم دارند؛ یعنی چهار کشور تورم بالای ۲۰درصد را تجربه می‌کنند

جبران کسری گاز از آمریکا

محمد قبادی، کارشناس اقتصاد بین‌الملل هم نسبت به این‌که اروپا هزینه‌های انرژی را در سید مصرف خانوارها جهش بیشتری دهد، هشدار می‌دهد.

وی به راهکار جایگزین اروپا اشاره کرد و به جام‌جم توضیح داد: اروپا برای جبران کسری گاز طبیعی خود سراغ آمریکا رفته در حالی که آمریکا حاضر است با هزینه‌های به مراتب بالاتری نسبت به روسیه انرژی مورد نیاز قاره سبز را تأمین کند. وی معتقد است، آمریکایی‌ها انرژی را چهار تا پنج برابر گران‌تر از روسیه در اختیار اروپا می‌گذارند، البته این فقط یک وجه تورم است.

وجه دیگر خشکسالی است که تأمین کنندگان غذا و زنجیره تولید غذا را تحت فشار گذاشته است. این تحلیلگر اقتصاد بین‌الملل تصریح کرد: خشکسالی، تأمین غذا را به یک بحران تبدیل کرده است. از آنجا که کشورها نمی‌توانند هزینه‌های غذا را فاکتور بگیرند، باید اقلام مصرفی مردم را تأمین کنند. به گفته قبادی، در پی کمبود بارش در کشورهای تولید کننده غذا، بانک مرکزی آلمان در گزارش جدید خود، پیش‌بینی تورم هزینه‌های مصرف کنندگان را افزایش

متوسط درصد تورم کالا‌های منتخب در سید هزینه‌های مصرف کنندگان اروپا

داده است. این شرایط موجب شده اعتراض‌ها در آلمان و فرانسه به آشوب تبدیل شود. وی با بیان این‌که آلمان بدترین اشکال خشونت را در برخورد با معترضان نشان داده است، تأکید کرد: آلمان که در بحران انرژی درمناذه شده برای افزیش فشار گاز خانگی در سرما، شروع به تزریق اکسیژن کرده است. در واقع به جای این‌که گاز طبیعی بفروشد، اکسیژن را بان مخلوط کرده است.

این تحلیلگر اقتصاد بین‌الملل ادامه داد: به‌دنبال بحران انرژی، جریان ملی‌گرایی افراطی با رویکردهای نازیسستی، دولت‌ها را تحت فشار گذاشته‌اند تا پیوندهای خود را با اروپا قطع کنند، و اکتش به بحران اقتصادی، برآمدن ملی‌گرایی افراطی است. این جریان‌ها در فرانسه مقابل رئیس‌جمهور این کشور قد علم کرده‌اند. قادری می‌گوید آنها می‌خواهند انگاره‌های نازیستی یک‌تهدید دائم برای مکرور باشند، در نتیجه بحران اقتصادی اروپا تبعات گسترده‌ای دارد که هنوز تمام ابعاد آن بر ملا نشده است.

گزارش

قفسه‌های پر از کالا

به‌رغم جوسازی رسانه‌های معاند، رصد بازار حاکی از انباشت کالا در فروشگاه‌های زنجیره‌ای، خرده‌فروشان، میادین میوه و تره‌بار است، برای تأیید این موضوع کافی است به یکی از مراکز فروش کالا مانند سوپرمارکت‌ها و فروشگاه‌های زنجیره‌ای در سطح شهر بروید تا با تنوعی از کالای اساسی مواجه شوید. در بازار حبوبات تنوع فراوانی از نخود، ماش تا جوپیرک وجود دارد و بازار گوشت نیز به دلیل انباشت عرضه با مزاد فراوانی مواجه است به دلیل همین مزاد عرضه تشکل‌ها و اتحادیه‌ها برای برقراری تعادل در بخش تولید و توزیع گوشت مرغ از مردم خواستند تا با خرید گوشت‌های مزاد موجود در بازار همراه با مسئولان دولتی شوند تا روند تولید و عرضه با کمترین مشکل ادامه پیدا کند. استفاده از پوشش‌های مشامی برای تازه نگه داشتن گوشت در واحدهای قصابی نشان از پیشی گرفتن عرضه نسبت به تقاضاست.

صادرات مرغ مزاد

در همین خصوص مسعود امراهی، مدیرکل نظارت بر کالای اساسی وزارت جهاد کشاورزی از وضعیت مطلوب تولید مرغ در کشور خبر داد و گفت: در حال حاضر تولید مرغ به صورت روزانه حدود ۸۰۰ تن بیش از نیاز بازار بوده که باعث پیشی گرفتن عرضه از تقاضا شده است. وی ورود تشکل‌های صنعت طیور برای جمع‌آوری مرغ مزاد نیاز بازار و حذف عوارض صادرات مرغ را از جمله راهکارهای لازم برای جلوگیری از زیان تولیدکننده‌های مرغ برشمرد.

رصد هوشمند بازار

سید جواد ساداتی‌نژاد، وزیر جهاد کشاورزی نیز در جلسه قرارگاه امنیت غذایی بر اهمیت رصد هوشمند و برخط زنجیره تأمین مرغ کشور تأکید و اظهار کرد: رصد هوشمند زنجیره تأمین گوشت مرغ

افزایش عرضه میوه

با توجه به سنت چله نشینی ایرانیان با آغاز فصل سرما، میزان خرید میوه در این شب افزایش چشمگیری خواهد داشت. رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی تهران گفت: برای تأمین میوه شب یلدا با مشکلی مواجه نبوده و اگر این جشن زمستانه ۱۰ روز هم ادامه پیدا کند میادین میوه، انباشت شده از انواع محصولات است. اسداله کاگر افزود: خوشبختانه امسال معضلاتی مانند آفت زگی محصولات و از بین رفتن میوه‌ها را نداشتیم و کمبودی از ابتدای سال در میادین تره بار وجود نداشت. همچنین هر سال با ورود میوه‌ها به اصطلاح نوبرانه و کمبود آنها بازخ‌های غیرواقعی رویه روپدید که در سال جاری با توجه به برنامه ریزی‌های انجام شده شاهد این پدیده در بازار میوه و تره بار نبودیم. بنابراین امروز تره بارها و حتی میوه فروشان خرد سطح کشور مملو از میوه‌های پاییزی مانند سیب، پرتقال، نارنگی، لیمو شیرین، آوگیل، خرمالو، توت فرنگی، هندوانه و... هستند.

کالا‌های اساسی تأمین است

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران گفت: کالا‌های اساسی بدون هیچ دغدغه‌ای برای کشور تأمین بوده و تا پایان اردیبهشت کالا‌های اساسی دیو شده‌اند. سیدسعید راد اضافه کرد: تا پایان شهریور به واردات روغن نیازی نبوده و نیز بنزج با انواع قیمت تأمین شده است. تأمین کالا‌های اساسی آن هم در شرایطی که بسیاری از نقاط جهان به دلیل جنگ و تورم جهانی با مشکل مواجه هستند، سختی‌های فراوانی را به همراه داشته‌است که با این وضعیت، تأمین کالا‌های اساسی در شرایط مناسبی است.

بدون تیتیر

شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی طی اطلاعیه‌ای اعلام کرد: با وجود شایعات در فضای مجازی درباره افزایش قیمت بنزین، قیمت این فرآورده نفتی تغییر نخواهد کرد و با توجه به فعالیت تمام پالایشگاه‌های کشور، تأمین آن نیز پایدار است.

محمدرضا رمضان، رئیس اتحادیه فروشندگان صوتی و تصویری، تلفن همراه و لوازم جانبی تهران با بیان این‌که تا این لحظه چون آیفون ۱۴ به صورت تجاری وارد نشده، خرید و فروش آن ممنوع است، گفت: البته کسبه دارای جواز کسب معمولاً تخلف نمی‌کنند و در حال حاضر عموماً سایت‌ها هستند که آیفون ۱۴ خرید و فروش می‌کنند.

عباس هاشمی، دبیرکل انجمن صنایع لوازم خانگی نسبت به کوچک شدن مقیاس صنعت لوازم خانگی به خاطر قیمت‌گذاری دستوری در شرایط افزایش هزینه‌های تولید ابراز نگرانی کرد و پیشنهاد داد نظارت‌ها بر قیمت محصولات پسینی شود.

عبدالمجید انجهدی، مدیرعامل سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی از مراجعه نکردن برخی برندگان مزایده خودروهای خارجی برای تحویل گرفتن خودروها خبر داد. سامانه و مرکز تماس ۱۶۴۹ به منظور ایجاد ارتباط با کسب‌وکارهای اقتصاد دیجیتال و اطلاع‌رسانی از آخرین مصوبات و یخشمناشه‌های دستگاه‌های ذی‌ربط در چارچوب آیین‌نامه حمایت از سکو‌ها و کسب‌وکارهای اقتصاد دیجیتال روز گذشته رونمایی شد.

طبق اعلام وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات سازمان مناطق آزاد، تجاری و صنعتی جدیدترین دستگاهی است که به پنجره ملی خدمات دولت هوشمند متصل شده است.

واردات آلومینیوم چین در نوامبر ۲۵/۷ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافت که نتیجه افزایش عرضه داخلی بود، همچنین اقتصاد آسیب‌دیده از کووید۱۹ به کاهش تقاضا برای فلز سبک ادامه داد.

طبق آمار ارائه شده توسط سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو)، دو شرکت زیرمجموعه این سازمان از ابتدای امسال تا پایان آبان ماه، بالغ بر ۵۲۶ هزار تن زغالسنگ تولید کرده‌اند که نسبت به تولید آن در مدت مشابه سال گذشته، ۷۲ درصد رشد نشان می‌دهد.

سعید چلندری، سرپرست شرکت شهر فرودگاهی امام خمینی (ره) گفت: عملیات احداث باند دوم شمالی فرودگاهی امام خمینی (ره) با ارزش بیش از هزار میلیارد تومان تا پایان سال آغاز خواهد شد.

میز خبر

۱۱سد مهم با ذخیره آب زیر ۲۰درصد

بررسی آخرین آمار رسمی شرکت مدیریت منابع آب ایران نشان می‌دهد در زمان حاضر مجموع ذخایر آبی سدهای کشور ۱۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون مترمکعب است که این میزان ذخیره آب، نشان‌دهنده میزان پرشدگی ۳۷درصدی است. درواقع حدود ۶۳ درصد ظرفیت مخازن سدهای کشور هم‌اکنون خالی است. از میان سدهای مهم تأمین آب شرب کشور، ۱۱سد، میزان پرشدگی زیر ۲۰درصد دارند و بیش از ۸۰درصد ظرفیت مخازن این سدها خالی است.

فروش قطعه خودرو فقط با شناسه

اتاق اصناف ایران در اطلاعیه‌ای به آگاهی تمامی واحدهای صنفی حوزه لوازم یدکی و قطعات خودرو رساند؛ در راستای مبارزه با عرضه کالای تقلبی و قاچاق، تمامی واحدهای صنفی فعال در حوزه لوازم یدکی و قطعات خودرو اعم از تولیدی و توزیعی‌های عمده و خرده‌فروش در فروشگاه‌های حقیقی و مجازی، ملزم به درج کد رهگیری و شناسه کالا در فاکتورهای رسمی هستند. همچنین عرضه‌کنندگان در فضای مجازی مانند وب‌سایت‌های فروش، شبکه‌های اجتماعی و اپلیکیشن‌های موبایلی ملزم به درج شناسه کالا و کد رهگیری در کنار سایر مشخصات کالا هستند. بدیهی است با متخلفان برخورد قانونی خواهد شد.

یک پنجم تجارت کشور از قاچاق

علی مویدی خرم‌آبادی، رئیس ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز در سومین همایش علمی پژوهشی اقتصاد پنهان گفت: قاچاق کالا یک پنجم تجارت ایران را شامل می‌شود و با پژوهش در این باره امیدواریم بتوانیم مبارزه با قاچاق کالا و ارز را حداکثری کنیم و کالا‌های قاچاق را به حداقل برسانیم. وی اضافه کرد: با مشورت با فعالان دانشگاهی، قرار شد ارتباطی نتوانگت با دانشگاه و اقتصاد پنهان را به صورت تخصصی بررسی کرده و دسته‌بندی مناسبی در هماهنگی اصناف، اتاق بازرگانی، دانشگاه و نهادهای حاکمیتی ایجاد کنیم و اکنون هر تصمیمی در ستاد مبارزه قاچاق کالا و ارز گرفته می‌شود، تصمیمی علمی و چندجانبه‌است. خرم‌آبادی با بیان این‌که باید اقدامات هوشمند باشد و برخورد پلیسی صرف فایده ندارد، گفت: سالانه ۱۲میلیون مصرف‌گوشی همراه داریم که در گذشته ۹۰درصد آن قاچاق بود. امروز قفیه برعکس شده و با رنجستری هیچ تلفن همراهی قاچاق نیست. با تمرکز بر علم و دانش بنیان‌ها اقدامات خوبی را در آینده اجرایی خواهیم کرد.